

**UCHWAŁA NR LVI/256/2021
RADY GMINY IWANISKA**

z dnia 31 grudnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia : „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałaniu Narkomanii” w Gminie Iwaniska na rok 2022.**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2021r. poz. 1372 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 1119), oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2020r poz.2050).

Rada Gminy Iwaniska uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii w Gminie Iwaniska na 2022 rok" stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy w Iwaniskach.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Iwaniskach.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2022 roku.

Przewodniczący Rady Gminy

Wiesław Kowalczyk

Załącznik do Uchwały Nr LVI/256/2021

Rady Gminy Iwaniska

z dnia 31 grudnia 2021 r.

Zalacznik1.pdf

Uzasadnienie

Zasadność podjęcia uchwały w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii” w Gminie Iwaniska na 2022 rok, jest podyktowane wymogami art. 4¹ ust. 1 – 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. (tekst jednolity Dz.U. z 2021r. poz. 1119) oraz wymogami ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2020r. poz. 2050).

Zadania wynikające z w/w Programu należą do zadań własnych Gminy przyjmowanych corocznie przez Radę Gminy.

ZAŁĄCZNIK NR 1

do Uchwały Rady Gminy Nr LVI/256/2021
z dnia 31.12.2021r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIU NARKOMANII
W GMINIE IWANISKA
NA 2022 ROK**

Iwaniska, 2021

Spis treści

WPROWADZENIE	2
PODSTAWY PRAWNE	4
ROZDZIAŁ I – DIAGNOZA	5
Wstęp	5
Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Iwaniska	5
Wnioski i rekomendacje”	11
ROZDZIAŁ II – ZAŁOŻENIA I ADRESACI PROGRAMU	15
ROZDZIAŁ III. REALIZATORZY PROGRAMU (POSIADANE ZASOBY)	16
ROZDZIAŁ IV – CELE PROGRAMU	17
ROZDZIAŁ V – ZADANIA PROGRAMU I SPOSOBY ICH REALIZACJI	18
ROZDZIAŁ VI – HARMONOGRAM WYDATKÓW	21
ROZDZIAŁ VII –GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W IWANISKACH.	22
Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	22
Zasady wynagradzania Członków Komisji	22
ROZDZIAŁ VIII – POSTANOWIENIA KOŃCOWE	24

WPROWADZENIE

Według Światowej Organizacji Zdrowia, alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Alkoholizm zaliczany jest do nałogów, polegających na spożywaniu alkoholu w nadmiernych ilościach. Oprócz faktu, że doprowadza on osobę uzależnioną do wyniszczenia tak zdrowotnego, jak i psychicznego, ma on również wymiar społeczny ze względu na skutki, jakie niesie ze sobą jego nadmierne spożywanie, doprowadza on do zjawiska nazywanego patologią społeczną, bo wprawdzie nałóg ten bezpośrednio dotyczy jednej osoby, ale pośrednio biorą w nim też udział osoby przebywające w otoczeniu pijącego.

Niewątpliwie alkoholizm jest chorobą całej rodziny a nie tylko jednego z członków. Objawy alkoholizmu jednego z członków rodziny są główną zasadą organizującą i nadającą kształt życiu rodzinnemu.

Realizując Gminny Program, należy bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostało wpisane do Gminnego Programu, dotyczyło profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w rozumieniu Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Tylko na takie zadania mogą zostać wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o czym mówi art. 11¹ „*W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18*”. W kontekście nowego brzmienia art. 4¹, planując działania w ramach Gminnego Programu, należy jednocześnie uwzględniać zadania wskazane do realizacji przez Narodowy Program Zdrowia.

Obowiązek podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy. Podstawą prawną jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zgodnie z art. 41. ust. 1 i 2 w/w ustawy, samorząd gminny jest zobowiązany do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem oraz współuzależnionych,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

„Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii na rok 2022 r.” określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu. Dostosowany jest do specyfiki problemów alkoholowych występujących w gminie Iwaniska i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym. Zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie gminy mają charakter długofalowy i stanowią kontynuację wcześniej podejmowanych działań, co w dużym stopniu warunkuje ich skuteczność. Należy nadmienić, iż w/w program może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych uchwałami Rady Miejskiej w Iwaniskach.

Aby zapobiegać negatywnym zjawiskom społecznym, należy włączyć do realizacji Programu niżej wymienione podmioty, które będą realizatorami Programu:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
4. Policja.
5. Podmioty nieposiadające osobowości prawnej, osoby fizyczne, prawne, zakładów opieki zdrowotnej, oraz służb mundurowych. które realizują zadania wynikające z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Koordynatorem Programu będzie Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Swoimi działaniami wskazane podmioty są zobowiązane dążyć do zmniejszenia szkód zdrowotnych, społecznych i prawnych związanych z nadużywaniem alkoholu.

PODSTAWY PRAWNE

Podstawy prawne opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii w Gminie Iwaniska na 2022 rok.

Ustawy:

1. z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119);
2. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050, ze zm.);
3. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249, ze zm.);
4. z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r., poz. 183 ze zm.);
5. z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 711 ze zm.);
6. z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372;
7. z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057, ze zm.)

Programy krajowe:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 – jednym z celów operacyjnych NPZ jest profilaktyka uzależnień.
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021(M.P. z 2021 r. poz. 235).

Inne:

Rekomendacje PARPA do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2022 rok.

ROZDZIAŁ I – DIAGNOZA

Wstęp

Konkretne działania profilaktyczne w zakresie uzależnień wymagają wiedzy o rozmiarach i charakterze zjawiska. Źródłem informacji dotyczących skali problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie Gminy Iwaniska jest Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy (dane z 2020 roku) oraz informacje z instytucji, których charakter działalności jest ściśle powiązany z problematyką uzależnień.

Gmina Iwaniska położona jest we wschodniej części województwa świętokrzyskiego, w powiecie opatowskim, nad rzeką Koprzywianką, na południowo-wschodnim krańcu Gór Świętokrzyskich. Iwaniska znajdują się 13 km na południowy zachód od Opatowa. Około 2 km na południowy wschód od Iwanisk znajduje się miejscowość Ujazd z ruinami zamku Krzyżtopór.

Gmina Iwaniska ma 6 621 mieszkańców, czyli zamieszkuje ją 12,4% ludności powiatu. W latach 1995- 2019 liczba mieszkańców zmalała o ok. 13% (-991 osób). Średni wiek mieszkańców wynosi 40,9 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa świętokrzyskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski. Gmina Iwaniska ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -18. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -2,71 na 1000 mieszkańców gminy Iwaniska. W 2019 roku urodziło się 58 dzieci, w tym 43,1% dziewczynek i 56,9% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,59 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Iwaniska

W okresie wrzesień-października 2021 r. na terenie Gminy Iwaniska przeprowadzono badania dotyczące problemów społecznych w gminie. W badaniu łącznie wzięło udział 341 osób (100 mieszkańców, 221 uczniów szkół podstawowych oraz 20 sprzedawców alkoholu).

Badanie odnosiło się do następujących problemów: spożywanie alkoholu, zażywanie narkotyków, palenie papierosów, przemoc i ocena działań gminy. Przeprowadzona Diagnoza problemów społecznych oraz analiza danych umożliwiła:

- rozpoznanie sytuacji dorosłych mieszkańców gminy, ich opinii i postaw względem wybranych problemów społecznych;
- zapoznanie się z problemami uczniów w zakresie postaw i doświadczeń związanych z zagrożeniem alkoholem, narkotykami, papierosami oraz przemocą rówieśniczą lub domową;
- poznanie doświadczeń sprzedawców napojów alkoholowych, w szczególności sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim lub nietrzeźwym.

Najważniejsze wnioski, wynikające z przeprowadzonej analizy, które budzą niepokój i wymagają podjęcia działań profilaktycznych, aby zmniejszyć skalę zjawiska:

1) Badanie dorosłych mieszkańców:

Na początku badań, ankietowanych poproszono o wskazanie, jak często piją alkohol. 6,00% respondentów przyznało, że spożywa alkohol codziennie, 14,00% pije kilka razy w tygodniu. Kilka razy w miesiącu alkohol spożywa 27,00% osób, również 42,00% kilka razy w roku. Należy zwrócić uwagę, iż łącznie 69,00% osób przyznało, że pije alkohol rzadko (kilka razy w miesiącu lub kilka razy w roku), a 18,00% w ogóle go nie spożywa. Ukazuje to, iż problem alkoholowy w gminie występuje, lecz w małym stopniu.

Ankietowani, którzy przyznali, iż spożywają alkohol, najczęściej sięgają po: piwo (47,56%), wino (30,49%), wódkę (25,61%), nalewki (7,32%), likiery (3,66%), alkohol własnego wyrobu (1,22%), alkohol spoza legalnego źródła (1,22%) oraz „inne, jakie?”, lecz ankietowani nie podali co konkretnie.

Dodatkowo, 25,61% respondentów przyznało, iż jednorazowo wypija od 3 do 4 porcji alkoholu w ciągu dnia, w którym go spożywają, następnie od 5 do 7 porcji alkoholu wypija 19,51% osób. 45,12% ankietowanych wybrało odpowiedź, że spożywa 1 do 2 porcji jednorazowo. Jedynie 6,10% osób spożywa od 8 do 10 porcji alkoholu w ciągu dnia, w którym decyduje się go spożywać, a 3,66% osób alkohol spożywa w postaci 11-13 dawek.

Mieszkańcy sięgają po alkohol najczęściej dla towarzystwa (41,46%) oraz bo lubią jego smak (37,80%). Następnie pod wpływem znajomych (32,93%), dla lepszej zabawy (23,17%), z braku konkretnego powodu (9,76%), by złagodzić stres (9,76%), zapomnieć o problemach (7,32%), oraz aby zmniejszyć objawy kaca (3,66%).

Dodatkowo, można zauważyć, że dorośli mieszkańcy gminy najczęściej spożywają alkohol w domu (62,20%), u znajomych (35,37%), a także w pubie/restauracji/kawiarni (15,85%).

Co więcej, 7,32% respondentów przyznało, iż czasami wykonuje swoje obowiązki zawodowe pod wpływem alkoholu, 10,98% wykonuje je rzadko, a 1,22% często. Jednakże na co warto zwrócić uwagę 80,49% ankietowanych nigdy nie wykonywało swoich obowiązków zawodowych pod wpływem alkoholu.

Problem jazdy pod wpływem alkoholu to kolejna analizowana kwestia. Większość ankietowanych, bo aż 84,15% stwierdziło, że nigdy nie byli w sytuacji prowadzenia samochodu pod wpływem alkoholu. 13,41% ankietowanych przyznało, iż raz zdarzyło im się kierować pojazdem po spożyciu alkoholu, a 2,44% przytrafia się to sporadycznie.

96,34% badanych przyznaje, że nigdy nie miało do czynienia z Policją podczas zatrzymania za prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu.

Niektórym osobom zdarzyło się być świadkami takiej sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd po wpływem alkoholu. 61,00% ankietowanych nigdy nie widziało takiej sytuacji, 16,00% respondentów przyznało, że widuje je rzadko, 10,00% osób widziało czasami takie sytuacje, 8,00% widuje je często, a 5,00% - bardzo często. Wyniki pokazują, że problem prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu na terenie Gminy Iwaniska występuje, lecz w małym stopniu.

Dobrą wiadomością jest fakt, iż 91,00% mieszkańców dysponuje wiedzą, że picie alkoholu przez kobiety w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka. Z tą opinią nie zgadza się tylko 3,00% spośród badanych. Pozostałe 6,00% ankietowanych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Mieszkańcy zapytani o to, czy widują kobiety w ciąży, które spożywają alkohol na terenie gminy stwierdzili w większości (79,00%), że takie sytuacje się nie zdarzają. 12,00% osób ankietowanych twierdzi, że widywało kobiety w ciąży, w takich sytuacjach. Pozostałe 9,00% nie jest w stanie udzielić odpowiedzi na pytanie, ponieważ nie ma wiedzy na ten temat.

Jeśli chodzi o skalę spożycia alkoholu w gminie, to 31,00% mieszkańców przyznało, iż na przestrzeni ostatnich lat, spożycie alkoholu w ich opinii wzrasta. 22,00% ankietowanych stwierdziło, że spożycie alkoholu ich zdaniem jest stałe, zaś 17,00% zwraca uwagę, że maleje. 30,00% respondentów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Jak wynika z zebranych danych, 92,00% badanych osób nie zażywa żadnych środków psychoaktywnych.

Ponadto, według większości badanych, które przyznały, że kiedykolwiek używały środków psychoaktywnych, była to marihuana (87,50%). Natomiast po 12,50% osób zażywało amfetaminę, ekstazy oraz dopalacze.

Mieszkańców zapytano również z jakich powodów sięgali po substancje psychoaktywne. Poniżej możemy zaobserwować odpowiedzi osób ankietowanych. Respondenci odpowiedzieli kolejno: z ciekawości (50,00%), dla towarzystwa i poprzez wpływ znajomych (po 37,50%). Kolejno dla lepszej zabawy i by załagodzić stres (po 25,00%).

Analizując dostępność narkotyków w Gminie Iwaniska można zauważyć, iż większość mieszkańców nie ma wiedzy na temat dostępności tych substancji na terenie ich miejscowości (53,00%), natomiast 16,00% osób uważa, że są łatwo dostępne. Kolejno, 19,00% ankietowanych odpowiedziało, że w ich gminie narkotyki są trudno dostępne, zaś kolejne 12,00% osób twierdzi, że substancje psychoaktywne są całkowicie niedostępne.

Podobnie wygląda dostępność dopalaczy z punktu widzenia mieszkańców. Większość osób nie ma wiedzy na temat tego, gdzie mogą pozyskać dopalacze na terenie ich miejscowości (62,00%). Te środki są łatwo dostępne dla 12,00% mieszkańców, trudno dostępne dla 16,00% mieszkańców oraz całkowicie niedostępne dla kolejnych 10,00% ankietowanych.

Zdecydowana większość respondentów również nie zna miejsc, gdzie można kupić substancje psychoaktywne (91,00%).

Kolejno, ankietowani zostali zapytani, skąd czerpią wiedzę dotyczącą konsekwencji nadużywania substancji psychoaktywnych. Najwięcej mieszkańców stwierdziło, że czerpią wiedzę z telewizji i Internetu (67,00%). Pozostali uzyskują takie informacje m.in. z prasy (38,00%), pracy (17,00%) oraz od znajomych (14,00%). 21,00% ankietowanych nie zdobywa żadnych informacji na temat konsekwencji nadużywania substancji psychoaktywnych, może to sugerować, iż mieszkańcy nie interesują się tym tematem, ponieważ ich to nie dotyczy.

2) Badanie dzieci i młodzieży:

Uczniów zapytano, czy próbowali kiedykolwiek sięgać po alkohol. Chłopcy w 96,30% oraz dziewczęta w 97,35% przypadków, nigdy nie próbowali alkoholu. Natomiast 3,70% uczniów oraz 2,65% uczennic przyznało, że kiedykolwiek zdarzyło im się spróbować napoju wysokowego.

Na kolejne pytania dotyczące picia alkoholu odpowiadały te osoby, które w poprzednim pytaniu zadeklarowały, iż kiedykolwiek go piły.

Badane uczennice, które miały już kontakt z alkoholem przyznają, iż po raz pierwszy próbowały tej substancji w wieku 11-13 lat (100,00%). Chłopcy, którzy odpowiedzieli, że kiedykolwiek próbowali napojów alkoholowych rozpoczęli jego spożywanie również w wieku 11-13% (100,00%).

Najpopularniejszą odpowiedzią wśród dziewczynek (50,00%) i chłopców (50,00%) było piwo.

W odpowiedziach „inne, jakie?“, młode osoby pisały o napojach zero procentowych.

Ankietowani uczniowie deklarują, że po raz pierwszy spróbowali alkoholu, między innymi, podczas uroczystości rodzinnej (75,00% chłopców) oraz ze znajomymi na podwórku, a także w czasie imprezy towarzyskiej i na dyskotecę (po 33,33% dziewczynek). Niektórzy z ankietowanych chłopców wybrali odpowiedź „inne, jakie?“, gdzie pisali, że spożywali alkohol na urodzinach.

Uczniowie zapytani o jakiegokolwiek przykre doświadczenia związane ze spożywaniem alkoholu, niemal jednogłośnie odpowiedzieli, że nie doświadczyli żadnych negatywnych skutków picia alkoholu (60% chłopcy oraz 66,67% dziewczynki). W odpowiedzi „inne, jakie?“ nie zostało wymienione przez młodych ankietowanych żadne z przykrych doświadczeń.

Na pytanie, w jaki sposób uczniowie otrzymali alkohol, 33,33% dziewczynek i 75% chłopców odpowiedziało, że zostali przez kogoś poczęstowani. Uczniowie przyznali również, że kupili go samodzielnie (25,00%). Dziewczynki stwierdziły, że podkrały alkohol rodzicom lub kupiły alkohol samodzielnie (po 33,33%).

Dodatkowo uczniów, którzy mieli już kontakt z alkoholem zapytano, czy ich rodzice wiedzą o tym fakcie. Co ciekawe, 33,33% uczennic oraz 75,00% uczniów przyznało, że ich rodzice wiedzą o spożywaniu przez nich alkoholu. Pozostałe 66,67% dziewczynek oraz 25,00% chłopców uważa, że ich rodzice nie są świadomi tego faktu.

Uczniom, mającym styczność z alkoholem zadano pytanie o reakcję ich rodziców. 66,67% chłopców przyznaje, że rodzice nie zareagowali pomimo tego, że wiedzieli, o tym, że ich dzieci spożywają alkohol. 100,00% dziewczynek twierdzi, rodzice przeprowadzili z uczennicami rozmowę na temat sytuacji, w której dziewczynki spożywały napoje alkoholowe. W odpowiedziach „inne, jakie?“, chłopcy nie wymienili nic konkretnego.

Zdania uczniów na temat zdobycia alkoholu w ich miejscu zamieszkania są podzielone. Spośród ankietowanych, 60,18% dziewcząt oraz 52,78% chłopców nie potrafiło jednoznacznie stwierdzić, czy zdobycie alkoholu w ich najbliższym otoczeniu jest trudne,

czy łatwe. Kolejno 34,51% dziewczynek wybrało odpowiedź, która mówiła o tym, że alkohol jest trudny do zdobycia w Gminie Iwaniska, tak stwierdziło również 37,96% chłopców. 5,31% dziewczynek oraz 9,26% chłopców stwierdziło, że kupno alkoholu jest łatwe w ich miejscowości.

Ponadto, badani uczniowie podzielili się swoją wiedzą na temat możliwości zdobycia alkoholu przez rówieśników. Zdecydowana większość ankietowanych udzieliła odpowiedzi „nie wiem” (57,72% chłopców, 53,38% dziewczynek).

Uczniów szkół podstawowych zapytano, czy próbowali kiedykolwiek zażywać narkotyki. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, 99,07% chłopców i 99,12% dziewczynek nigdy nie próbowało substancji psychoaktywnych. Na kolejne pytania dotyczące narkotyków i dopalaczy odpowiadały te osoby, które w poprzednim pytaniu zadeklarowały, iż miały kontakt z tymi substancjami.

Jedynie jedna uczennica oraz jeden uczeń przyznali, że próbowali kiedykolwiek narkotyków. Najczęściej zażywali substancje psychoaktywne w przedziale wiekowym od 14 do 16 lat (100,00% chłopców) oraz od 11 do 13 lat (100,00% dziewczynek).

Pomimo niewielkiego zainteresowania środkami psychoaktywnymi wśród uczniów (jedynie 2 osoby badane), należy przyjrzeć się, jakie substancje młodzi ankietowani zdecydowali się spróbować. Poniższy wykres pokazuje, jakie substancje uczniowie i uczennice zażywali najczęściej. Według dziewczynki były to inne formy konopi (100,00%), a według chłopca kokaina (100,00%).

Dodatkowo na poniższym wykresie można dowiedzieć się, w jakich okolicznościach młodzi mieszkańcy, którzy przyznali się do zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych zażywali te substancje. Dziewczynka spróbowała narkotyków ze znajomymi na podwórku. Natomiast chłopiec zażywał narkotyki na dyskotecę.

Badani uczniowie zostali zapytani, skąd wzięli substancje psychoaktywne, które spożywali. Dziewczynka i chłopiec stwierdzili, że kupili narkotyki od kolegi (po 100,00%).

Ponadto badani młodzi mieszkańcy wymieniali również co skłoniło ich do zażywania substancji psychoaktywnych, w obu przypadkach była to presja grupy (po 100,00%).

Ponadto, dziewczynka przyznała, że zażywała narkotyki, dopalacze i inne środki psychoaktywne na podwórku, a chłopiec w barze lub klubie (po 100,00%).

W przypadku badanej uczennicy oraz badanego ucznia, obydwójce przyznali, że ich rodzice wiedzą o tym, że zażywali oni kiedykolwiek narkotyki i dopalacze.

Ponadto, dziewczynka przyznała, że jej rodzice wiedząc o tym, że spożywała kiedykolwiek narkotyki i dopalacze, wybrali się do specjalisty i szukali u niego pomocy. Natomiast chłopiec zaznaczył odpowiedź „inne, jakie?”, lecz nie wymienił żadnej odpowiedzi.

Wszystkich ankietowanych zapytano, o trudność zdobycia narkotyków i dopalaczy w ich miejscowości. Respondenci stwierdzili w większości, że nie wiedzą gdzie można zdobyć powyższe substancje w ich miejscowości (61,06% dziewczynki, 50,00% chłopcy). Ponadto niektórzy badani uważają, że pozyskanie substancji psychoaktywnych w ich najbliższym otoczeniu jest trudne (38,05% dziewczynek i 49,07% chłopców). 0,93% uczniów oraz 0,88% uczennic twierdzi, że zdobycie narkotyków i dopalaczy na terenie ich miejscowości nie jest problemem.

Większość uczniów (93,64%) oraz uczennic (95,61%) nie zna miejsc, w których mogą zakupić lub dostać narkotyki i dopalacze na terenie Gminy Iwaniska. W odpowiedzi „inne, jakie?”, młodzi mieszkańcy wymienili: „sklep” oraz „w Internecie można umówić spotkanie”.

Uczniów zapytano również, czy zażywanie narkotyków i dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia. Zdecydowana większość młodych respondentów przyznała, iż te substancje są szkodliwe dla zdrowia (86,73% dziewczynek, 83,33% chłopców).

Respondenci wymieniali również, z jakich powodów ich zdaniem, młodzi mieszkańcy zażywają narkotyki. Poniżej możemy zaobserwować odpowiedzi uczniów, które dotyczą powodów sięgania po substancje psychoaktywne przez rówieśników. Dodatkowo, w odpowiedziach „inne, jakie?”, osoby te pisały o: zaimponowaniu innym, poprzez załamanie, a także „bo chcą eksperymentować z własnym życiem”.

Ważną rzeczą w dzisiejszych czasach jest odpowiednie edukowanie młodzieży w temacie zagrożeń i konsekwencji płynących z zażywania środków psychoaktywnych. Większość uczniów czerpie wiedzę ze środków masowego przekazu, jakimi są Internet i telewizja, gdzie informacje na powyższy temat znalazło 30,82% chłopców oraz 28,85% dziewcząt. Pokażna grupa ankietowanych, stanowiąca 25,34% chłopców i 25,64% dziewczynek, nie czerpie wiedzy na ten temat. Może to świadczyć o tym, że nie są oni zainteresowani tematem narkotyków oraz dopalaczy. W odpowiedzi „z innych źródeł, jakich?”, respondenci wymieniali dzielnicy.

Młodzi ankietowani najchętniej zwróciliby się z problemem dotyczącym uzależnienia od narkotyków, dopalaczy czy alkoholu do rodziców i opiekunów (43,40% chłopców, 52,05% dziewczynek) oraz do nauczycieli (15,72% chłopców, 15,20% dziewczynek), a także zadzwoniliby na Telefon Zaufania (9,43% chłopców, 11,70% dziewczynek).

3) Badanie sprzedawców:

Opinie sprzedawców dotyczące spożycia alkoholu w Gminie Iwaniska są podzielone, ponieważ według 35,00% ankietowanych, spożycie alkoholu na terenie gminy wzrasta, natomiast 45,00% sprzedawców twierdzi, że nie uległo zmianie. Dla 20,00% sprzedawców spożycie alkoholu w gminie na przestrzeni lat zmniejszyło się.

Według 75,00% badanych sprzedawców alkohol nie jest sprzedawany osobom niepełnoletnim w Gminie Iwaniska. Pozostałe 15,00% osób twierdzi, że alkohol rzadko jest sprzedawany osobom niepełnoletnim na terenie gminy.

Łącznie 70,00% ankietowanym zdarzyło się raz lub wiele razy, że osoba niepełnoletnia chciała zakupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie

Kolejno, 95,00% sprzedawców zgodnie przyznało, że nigdy nie sprzedali alkoholu osobie niepełnoletniej na terenie Gminy Iwaniska.

35,00% osób ankietowanych twierdzi, że za każdym razem pytają o dowód osobisty klienta, nie mając pewności czy jest pełnoletni.

Jak często ma miejsce sytuacja jazdy pod wpływem alkoholu w Gminie Iwaniska? W opinii 50% sprzedawców takie sytuacje mają miejsce rzadko oraz czasami (20,00%). Natomiast 25,00% sprzedawców uważa, że w ich opinii takie sytuacje nie mają miejsca.

W kolejnym pytaniu sprzedawcy zostali poproszeni o opinię jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym w ich miejscowości. 25,00% ankietowanych przyznało że według ich opinii, takie sytuacje nigdy nie mają miejsca. Pozostali udzielili odpowiedzi, iż takie sytuacje w Gminie Iwaniska występują rzadko (45,00%), czasami (25,00%) oraz często (5,00%).

Łącznie 90,00% badanych osób wśród sprzedawców przyznało, że raz lub wiele razy zdarzały się sytuacje, w których osoba nietrzeźwa chciała kupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie.

Niepokojący jest fakt, że 25,00% sprzedawców przyznało się do sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym na terenie Gminy Iwaniska.

Jak często zdarzają się sytuacje, że klienci sklepu spożywają alkohol na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży? – na powyższe pytanie, które zostało zadane ankietowanym, 10,00% osób badanych odpowiedziało, że nigdy takie sytuacje się nie zdarzają lub, że klienci sklepu spożywają alkohol na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży – rzadko (70,00%). Następnie 20,00% przyznało, iż zdarza się to czasami.

Dodatkowo 80,00% badanych sprzedawców przyznało, że nigdy nie zdarzyło im się wzywać policji z powodu zakłócania porządku przez osoby pod wpływem alkoholu na terenie punktu sprzedaży lub w jego pobliżu. Pozostali ankietowani (20,00%) odpowiedzieli, że takie zdarzenia miały miejsce ale rzadko.

Kolejno ankietowani zostali zapytani o sprzedaż papierosów osobom niepełnoletnim. 95,00% respondentów przyznało, że takie sytuacje nie mają miejsca. Dodatkowo 5,00% respondentów przyznała, że papierosy są sprzedawane raz lub kilka razy.

Ponadto, 95,00% ankietowanych przyznało również, że nigdy nie zdarzyło im się sprzedać osobom niepełnoletnim papierosów w punkcie, w którym pracują.

Następnie sprzedawcy zostali poproszeni o przyznanie, czy znają ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. 35,00% osób twierdzi, że zna zapisy bardzo dobrze, kolejne 30,00% twierdzi, że zna poszczególne zapisy.

Dodatkowo, badani sprzedawcy przyznają, że najczęściej w obsługiwanym przez nich punkcie widnieją takie informacje jak: zakaz sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia (95,00%), zakaz sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym (85,00%), informacje o szkodliwości alkoholu (70,00%), a także zakaz sprzedaży na kredyt bądź pod zastaw (30,00%).

15,00% badanych sprzedawców nigdy nie uczestniczyło w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży. Kolejne 40,00% z nich nie przypomina sobie takiego szkolenia, a 45,00% osób ankietowanych twierdzi, że brało udział w szkoleniach dotyczących odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.

Na koniec respondenci zostali poproszeni o ustosunkowanie się do pewnych stwierdzeń, dotyczących ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz tego komu zabrania się sprzedaży alkoholu. 45,00% badanych sprzedawców odpowiedziało poprawnie na pytanie, które brzmiało następująco: „osobom nietrzeźwym, niepełnoletnim, na kredyt lub pod zastaw”. Pozostali badani udzielili złych odpowiedzi, które brzmiały: osobom nietrzeźwym, niepełnoletnim i kobietom w ciąży (45,00%) oraz kobietom w ciąży, osobom niepełnoletnim oraz na kredyt lub pod zastaw (10,00%).

Wnioski i rekomendacje

Główne kierunki dalszych działań z zakresu przeciwdziałania i rozwiązywania problemu alkoholowego czy narkotykowego wśród mieszkańców Gminy Iwaniska powinny polegać na:

- Rozwoju pracy socjalnej na rzecz mieszkańców, którzy są zagrożeni uzależnieniem od alkoholu, oraz wdrażanie najnowszych sposobów pomocy tym osobom.

- Ankietowani mieszkańcy (łącznie 54,88%) deklarują, że ich spożywanie alkoholu w ciągu dnia, w którym go piją, przekracza standardową porcję alkoholu¹. Jak najszybciej należy zacząć zapobiegać rozwijaniu się uzależnienia od alkoholu. Rekomenduje się tworzenie kampanii, które będą miały na celu informowanie mieszkańców, o tym jakie mogą być konsekwencje spożywania dużej ilości alkoholu. Warto zaproponować mieszkańcom, przychodzącym do Urzędu, Ośrodka Pomocy Społecznej, czy też innych instytucji, by wypełnili test autodiagnozy, który udostępniony jest przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA). Dzięki wypełnieniu testu, mieszkańcy sami będą mogli określić, czy np. są uzależnieni od spożywania alkoholu, piją ryzykownie lub szkodliwie.
- Poleca się również szkolenie pracowników lecznictwa odwykowego, w zakresie doskonalenia zawodowego w tematyce szkodliwości alkoholu oraz uzależnienia od niego. Szkolenia powinny odbywać się nie tylko wśród pracowników, lecz również kadra kierownicza powinna mieć wiedzę w zakresie reagowania i interwencji wobec mieszkańców uzależnionych lub stwarzających zagrożenie dla innych.
- W przypadku prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu, łącznie 15,85% mieszkańców przyznało, że kiedykolwiek taka sytuacja im się zdarzyła, a łącznie 39,00% badanych było kiedykolwiek świadkami sytuacji gdy ktoś prowadził samochód pod wpływem alkoholu. Dane te są ostrzeżeniem, ponieważ wiążą się nie tylko z łamaniem prawa, ale również stanowią bezpośrednie niebezpieczeństwo dla kierowców oraz społeczności lokalnej.
- By uniknąć takich zdarzeń na terenie gminy rekomenduje się aby Policja prowadziła szeroko zakrojone akcje prewencyjne, które będą związane z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu.
- Dodatkowo, warto rozpocząć cykl szkoleń eksperckich skierowanych do kierowców z zakresu bezpiecznej jazdy oraz organizować kampanie informacyjne dla mieszkańców w celu uświadomienia im o konsekwencjach związanych z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu poprzez różnego rodzaju akcje plakatowe, konkursy, czy też akcje ulotkowe na terenie gminy.
- W przypadku palenia papierosów przez mieszkańców na terenie Gminy Iwaniska poleca się rozpowszechnianie ulotek, broszur i plakatów, na których znajdować się będą informacje zachęcające do rzucenia palenia oraz sposoby i metody, które mogą w tym pomóc. Należy podjąć działania profilaktyczne wykorzystując przy tym strategię informacyjną, mającą na celu edukację mieszkańców z zakresu szkodliwości nikotyny na zdrowie palacza i osób w jego najbliższym otoczeniu. Badanie mieszkańców gminy ukazuje, że problem z paleniem papierosów ma łącznie 30,00% osób, warto zwrócić uwagę, że jest on umiarkowany, natomiast należy wdrażać powyższe rekomendacje by uniknąć jego powiększenia.
- Łącznie 8% mieszkańców Gminy Iwaniska przyznało, że zażywali kiedykolwiek narkotyki i substancje psychoaktywne. Jest to mały procent w stosunku do pozostałej liczby mieszkańców, natomiast rekomenduje się prowadzenie warsztatów w placówkach leczenia uzależnień, Ośrodkach Pomocy Społecznej oraz innych organizacjach pomocowych.
- Rekomenduje się kontynuowanie działań mających na celu wzmocnienie integracji społeczności lokalnych na rzecz wspierania rodzin borykających się z różnymi problemami społecznymi, w tym zagrożenia przemocą, alkoholizmem, czy też narkomanią.

¹ Porcja standardowa alkoholu (tzn. 10g czystego, 100% alkoholu) zawarta jest w ok. 250 ml piwa o mocy 5%, w ok. 100ml wina o mocy 12% oraz w ok. 30ml wódki o mocy 40%, a picie o niskim poziomie ryzyka zakłada wypijanie 1-2 porcji w ciągu dnia. (Źródło: Wikipedia).

- W przypadku sprzedawców rekomenduje się dalszą kontrolę sprzedaży alkoholu na terenie gminy. 15% badanych stwierdziło, że nigdy nie uczestniczyli oni w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.

Główne kierunki dalszych działań z zakresu przeciwdziałania i rozwiązywania problemu alkoholowego, narkotykowego, palenia papierosów oraz przemocy wśród młodych mieszkańców (uczniów) Gminy Iwaniska powinny polegać na:

- Dalszym podejmowaniu działań w zakresie profilaktyki szkolnej w oparciu o programy wykorzystujące aktywność własną uczniów i programy profilaktyczne. Uczniowie i uczennice zapytane o to, do kogo zwróciliby się mając problem związany z uzależnieniami, między innymi wymienili nauczycieli, wychowawców klas, psychologów szkolnych. Realizując programy profilaktyczne kształtuje się kompetencje osobowościowe młodych ludzi oraz ich zdolności interpersonalne niezbędne dla satysfakcjonującego funkcjonowania wśród rówieśników bez pomocy alkoholu, papierosów i narkotyków czy też przemocy.
- Zachowania ryzykowne są podejmowane przez młodzież często poza szkołą, gdzie nie daje to szkole możliwości wpływu na młodych ludzi – stąd ogromna rola rodziców, ich wiedzy oraz umiejętności współpracy z dzieckiem w zakresie kształtowania właściwych zachowań.
- Rekomenduje się rozpowszechnianie wśród uczniów informacji na temat form pomocy w przypadku posiadania w rodzinie osoby uzależnionej. Uczniowie powinni korzystać z warsztatów psychologicznych, które mogłyby polegać m.in. na praktycznych ćwiczeniach pracy nad swoją samooceną i bardzo ważną w tym wieku – asertywnością.
- Poleca się zapewnienie warsztatów dla nauczycieli, pedagogów szkolnych, oraz osób pracujących w świetlicach.
- Rekomenduje się prowadzenie zajęć integracyjnych dla dzieci i młodzieży mających na celu budowanie więzi pomiędzy uczniami oraz poczucie bezpieczeństwa i zaufania, gdyż to stanowi między innymi czynnik chroniący podejmowania zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.
- W Gminie Iwaniska młodzi mieszkańcy przyznali, że po raz pierwszy spróbowali alkoholu w wieku 11-13 lat (3 badane dziewczęta² oraz 4 badanych chłopców³, którzy odpowiedzieli, że pili kiedykolwiek alkohol). Jest to mały procent względem do ogółu ankietowanych, natomiast zachęca się zatem wprowadzenie Programów Rekomendowanych w szkołach. Programy te są rekomendowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA), oraz mają na celu m.in. opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży.
- Uczniowie szkół oceniają, że zdobywanie alkoholu na terenie gminy jest możliwe (łącznie 14,57%). Jest to sygnał dla Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, by zwiększyła kontrolę punktów sprzedaży alkoholu, w celu eliminacji miejsc, gdzie osoby niepełnoletnie mogą dokonać zakupu tego rodzaju napojów. Nacisk powinien być kładziony również na każdorazowe sprawdzanie dowodu osobistego młodych klientów w razie próby zakupu alkoholu lub papierosów.
- Rekomenduje się obserwacje uczniów, w celu zidentyfikowania problemu narkotykowego w szkole. Pomimo niewielkiego procentu młodych mieszkańców, którzy przyznali, że kiedykolwiek zażywali narkotyki i inne substancje psychoaktywne (0,93% chłopców, 0,88% dziewczynek), poleca się organizowanie warsztatów dla kadry pracowniczej szkoły – przede wszystkim na temat tego, jak wykrywać objawy stosowania substancji psychoaktywnych. W tym celu, warto zajrzeć na

² 3 osoby.

³ 4 osoby.

stronę Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomani, gdzie możemy znaleźć przykłady objawów, które mogą wskazywać na odurzenie narkotykowe wśród dzieci i młodzieży.

ROZDZIAŁ II – ZAŁOŻENIA I ADRESACI PROGRAMU.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania od Substancji Psychoaktywnych w Gminie Iwaniska na 2022 rok (dalej Gminny Program) zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych (wynikających z przeprowadzonej diagnozy) oraz wykorzystaniem istniejących zasobów instytucjonalnych i osobowych służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień.

Adresatami Programu są mieszkańcy Gminy Iwaniska, w szczególności:

- a) osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych;
- b) członkowie rodzin z problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami, w tym osoby współuzależnione;
- c) dzieci i młodzież szkolna, w tym ze środowisk zagrożonych i z problemami wynikającymi z uzależnień;
- d) najbliższe otoczenie osób uzależnionych;

ROZDZIAŁ III. REALIZATORZY PROGRAMU (POSIADANE ZASOBY).

Zasoby lokalne umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Iwaniskach;
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Iwaniskach;
- 3) Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i problemem przemocy w rodzinie w Iwaniskach;
- 4) Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 5) Placówki oświatowe;
- 6) Powiatowa Komenda Policji w Opatowie;
- 7) Placówki POZ z terenu gminy
- 8) Ochotnicze Straże Pożarne z terenu gminy;

ROZDZIAŁ IV – CELE PROGRAMU

Działania podejmowane w ramach Gminnego Programu mają na celu m.in.:

1. rozpoznawanie specyfiki problemów uzależnień na terenie Gminy Iwaniska oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu;
2. zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin;
3. zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów uzależnień i zapobieganie powstawaniu nowych;
4. prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących szkód wynikających z nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez dorosłych oraz dzieci i młodzież;
5. upowszechnianie informacji o formach poszukiwania pomocy oraz instytucjach świadczących pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom;
6. upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie, w szczególności w rodzinie z problemem alkoholowym;
7. promocję zdrowego stylu życia i zachęcanie do różnorodnych form aktywności mieszkańców gminy (bez środków uzależniających);
8. zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców;
9. podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wskazane powyżej cele, należy określić jako Cele Strategiczne Gminnego Programu.

ROZDZIAŁ V – ZADANIA PROGRAMU I SPOSOBY ICH REALIZACJI.

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Prowadzenie Punktu Informacyjno–Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym, w tym problemem przemocy (w tym wynagrodzenie terapeuty ds. uzależnień, utrzymanie punktu).
2. Upowszechnianie informacji o placówkach leczenia odwykowego.
3. Prowadzenie rozmów, przez członków GKRPA w Iwaniskach, motywujących do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego.
4. Przyjmowanie wniosków w sprawie leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu, rozpatrywanie zgłoszeń i pism z Policji, OPS i innych instytucji, uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
5. Finansowanie kosztów sporządzenia opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Umożliwianie ofiarom przemocy w rodzinie korzystania ze specjalistycznej pomocy np. psychologicznej, prawnej, zdrowotnej.
2. Dofinansowanie działalności specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności pomoc dzieciom pokrzywdzonym (grupy wsparcia, pomoc psychologa, itp.).
3. Uruchamianie procedury Niebieskiej Karty w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie.
4. Kierowanie osób nadużywających alkoholu, o których mowa w art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, na badanie biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia oraz finansowanie kosztów tych badań.
5. Kierowanie do sądu wniosku o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu oraz finansowanie kosztów postępowań sądowych.
6. Upowszechnianie informacji dotyczących uzależnień, w szczególności alkoholizmu, narkomanii oraz zjawiska przemocy w rodzinie (przewodniki, ulotki, plakaty, broszury, czasopisma, książki, kampanie lokalne, gadżety itp.).
6. Finansowanie szkoleń, kursów, warsztatów specjalistycznych, itp. dla członków GKRPA, członków ZI ds. przemocy w rodzinie, pracowników ośrodka pomocy społecznej, nauczycieli z zakresu profilaktyki problemowej i przeciwdziałania przemocy (umowy zlecenia dla trenerów szkolących, faktury za szkolenia, w tym dojazd i poczęstunek).

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

1. Organizowanie i finansowanie profesjonalnych, autorskich programów profilaktycznych, warsztatów profilaktycznych i terapeutyczno-wychowawczych przeznaczonych dla dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców.
2. Finansowanie zajęć profilaktycznych w świetlicach wiejskich dla dzieci i młodzieży, w tym m.in. wynagrodzenie opiekuna, zakup materiałów, artykułów biurowych, papierniczych, gier, sprzętu sportowego, wyżywienia).
3. Udział w ogólnopolskich kampaniach i akcjach informacyjno-profilaktycznych, w tym zakup niezbędnych ulotek, broszur, plakatów, gadżetów oraz ich dystrybucja, w szczególności dotyczących pijanych kierowców, kobiet w ciąży spożywających alkohol, przemocy w rodzinie, dopalaczy.
4. Organizowanie i finansowanie spektakli profilaktycznych, zajęć, imprez, spotkań, wyjazdów profilaktycznych, edukacyjnych, kulturalnych, sportowych i turystycznych integrujących społeczność lokalną, promujących zdrowy styl życia i ograniczających spożywanie alkoholu.
5. Organizowanie i finansowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, tworzenie dzieciom, młodzieży i dorosłym warunków do spędzania czasu wolnego (np. wyjazdy, zabawy, koła zainteresowań, kluby).
6. Wspieranie i finansowanie sołeckich przedsięwzięć profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu.
7. Organizowanie konkursów mających podłoże profilaktyczne i promujących zdrowy styl życia, zakup nagród, upominków, poczęstunku dla uczestników.
8. Organizowanie i finansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, na obozach, biwakach, wycieczkach, koloniach, półkoloniach, których program obejmuje zajęcia z elementami profilaktycznymi, socjoterapeutycznymi z uwzględnieniem profilaktyki uniwersalnej zgodnie z wytycznymi NPZ.
9. Diagnozowanie i monitorowanie problemów społecznych, w tym uzależnień i przemocy na terenie gminy.

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Wspieranie działań profilaktycznych podejmowanych przez inne instytucje, organizacje pozarządowe, kościoły i osoby fizyczne działające na rzecz osób i rodzin z problemem alkoholowym.
2. Wspieranie ruchów samopomocowych grup AA i innych.
3. Współdziałanie z kuratorami sądowymi, asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi wykonującymi nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu.

4. Wspieranie wszelkich inicjatyw społecznych w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

Zadanie 5.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów handlujących napojami alkoholowymi.
2. Przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w podmiotach prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.
3. Współpraca z organami i instytucjami w przypadku naruszenia ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

ROZDZIAŁ VI – HARMONOGRAM WYDATKÓW

ZADANIE	SZACOWANY KOSZT ZADANIA	WYKONANIE
Nr 1	13.400,00	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Nr 2	3.500,00	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Nr 3	26.500,00	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Dyrekcja Szkół Podstawowych zlokalizowanych na terenie Gminy
Nr 4	20.000,00	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Nr 5	5.000,00	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych <i>*Czynności podejmowane i realizowane w ramach Zadania nr 5 nie wymagają dodatkowych kosztów – zadanie jest wpisane w obowiązki Członków Komisji</i>
Wynagrodzenie Członków Komisji	12.000,00	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Inne wydatki	3.000,00	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych <i>*Inne wydatki obejmują: wydatki rzeczowe (m.in.: materiały biurowe, koszty delegacji, kawa, herbata, cukier, doposażenie pomieszczeń,), energię, wodę, telefon.</i>
RAZEM:	84.000,00 zł	

ROZDZIAŁ VII – GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W IWANISKACH.

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy, związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przemocy domowej.
2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
3. Przeprowadzanie rozmów motywacyjno-interwencyjnych z osobami mającymi problem alkoholowy i ich bliskimi.
4. Kierowanie osób nadużywających alkohol, na specjalistyczne badania wykonywane przez lekarzy biegłych.
5. Współdziałanie z organami samorządu i organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przemocy w rodzinie.
6. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, na podstawie upoważnienia wystawionego przez wójta, o którym mowa w art. 18 ust. 1 i 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
7. Dokonywanie oględzin punktów sprzedaży alkoholu celem wydania opinii poprzedzających podjęcie decyzji o wydaniu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
8. Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miejskiej w Iwaniskach poprzedzających wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
9. Współpraca z Policją w celu diagnozowania oraz zapobiegania zjawiskom patologii i przemocy w rodzinie.
10. Udział w corocznych szkoleniach, jak również udział w pracach zespołów dedykowanych do opracowania Diagnozy rozwiązywania problemów społecznych.

Zasady wynagradzania Członków Komisji

1. Osobom powołanym w skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Iwaniskach przysługuje wynagrodzenie za pracę w Komisji. Do podstawowych obowiązków wszystkich członków Komisji należy m.in. udział w posiedzeniach Komisji, prowadzenie rozmów motywujących z osobami kierowanymi do Komisji, przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, opiniowanie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy.
2. Wynagrodzenie członków GKRPA w Iwaniskach jest zróżnicowane ze względu na wielkość indywidualnego nakładu pracy danego członka komisji oraz pełnione w niej funkcje.
W związku z powyższym członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie:

- a) Przewodniczący Komisji, który poza zwykłymi czynnościami członka Komisji, wynikającymi z ustawy, dodatkowo planuje i organizuje prace Komisji, prowadzi nadzór merytoryczny nad terminową i prawidłową realizacją zadań oraz nad prawidłowym przepływem informacji i obiegiem dokumentów, reprezentuje Komisję na zewnątrz, zwołuje posiedzenia, podpisuje dokumenty wyrażające stanowisko Komisji – w wysokości 350 zł za udział w każdym posiedzeniu;
 - b) Sekretarz Komisji, który poza zwykłymi czynnościami członka Komisji, wynikającymi z ustawy, uczestniczy w posiedzeniach i sporządza protokoły oraz listy obecności składu Komisji, przygotowuje na bieżąco korespondencję Komisji, gromadzi i przetwarza dokumentację Komisji, sporządza sprawozdania, przygotowuje dokumentację spraw rozpatrywanych na posiedzeniach Komisji, powiadamia członków o terminie, miejscu i ustalonym porządku posiedzenia, realizuje zadania zlecone przez Przewodniczącego oraz zastępuje go w czasie jego nieobecności – w wysokości 250 zł za udział w każdym posiedzeniu;
 - c) pozostałym członkom Komisji którzy wykonują czynności i realizują zadania wynikające z ustawy – w wysokości 200 zł za udział w każdym posiedzeniu;
3. Kwoty określone w pkt. 2 są kwotami brutto, od których będzie odprowadzana zaliczka na podatek dochodowy.
 4. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 2, przysługuje za udokumentowany podpisem na liście obecności udział w posiedzeniu Komisji.
 5. Członkom Komisji przysługuje również zwrot kosztów podróży wynikających z realizacji zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi m.in. wyjazdy na szkolenia, narady, konferencje, kontrole punktów sprzedaży, według zasad obowiązujących przy rozliczeniach podróży służbowych pracowników na terenie kraju.

ROZDZIAŁ VIII – POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Program obejmuje zadania do realizacji od dnia 01.01.2022 r. do dnia 31.12.2022 r.
2. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu są środki finansowe z budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
3. Działalność Gminnej Komisji jest finansowana w ramach realizacji Gminnego Programu.
4. Bezpośrednią odpowiedzialność za koordynowanie i realizację zadań Programu ponosi Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Iwaniskach.
5. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Burmistrz Miasta i Gminy Iwaniska.
6. Wójt Gminy Iwaniska w terminie do 31 marca 2023 r. przedłoży Radzie Miejskiej informację z realizacji niniejszego Programu.
7. Przy realizacji programu należy współpracować ze wszystkimi instytucjami i organizacjami statutowo zobowiązanymi do rozwiązywania problemów alkoholowych.